

GJËRAT E FUNDIT TË NJERIUT

PARAJSA

Vazhdojmë rrugëtimin tonë me Gjërat e fundit të njeriut. Kemi thënë që Gjërat e fundit të njeriut janë 4: Vdekja, Gjyqi, ferri dhe Parajsa. Sonte siç e kuptojmë edhe vetë, tema do të jetë shumë më e bukur se sa temat e shkuara, edhe pse të them të drejtën edhe ato të shkuarat nuk ishin aq keq (apo jo?) dhe përbiles do të guxoja të thoja që është tema më e bukur në absolut, nuk ka temë më të bukur se sa...Parajsa! Ku ka më mirë se sa të flasim për Parajsën? Të themi të drejtën, sa herë e kemi ëndërruar, sa herë e kemi menduar në jetën tonë? Por, po ashtu, sa herë e përmendim këtë emër në jetën tonë: Ah, kjo për mua është Parajsa! Ky vend është Parajsa në tokë! Jam ndërë si në Parajsë! Po ku e dimë ne se si mund të jetë Parajsa dhe se si mund të ndihet njeriu atje, kur nuk e kemi parë kurrë me sy, asnjëri prej nesh? Apo mos ka ndonjë njeri që është kthyer mbrapsht nga Parajsa?! Këtë pyetje, nqs e mbani mend, e shtjelluam edhe kur flisnim për ferrin, dhe e thamë që kishte njerëz në fakt që e kishin parë ferrin dhe ishin edhe shumë, por puna është se të kthehesh mbrapsht nga ferri nuk është e vështirë, dmth të gjithë do të donin të ktheheshin mbrapsht, por si të shkosh në Parajsë as që i bie ndërmend njeriu të kthehet më, apo jo? E prandaj dua të them, e kam pak më të vështirë të gjej më njerëz që janë kthyer mbrapsht nga Parajsa! Por, përtej shakave, njerëz të tillë, që e kanë parë Parajsën ekzistojnë dhe ne do t'i shikojmë të gjitha këto gjëra. Por, mbi të gjitha, e këtu është vështirësia më e madhe për mua, duam të kuptojmë së bashku sonte që Parajsa nuk është vetëm ai vendi i bukur që të gjithë e imagjinojmë plot me paqe e me gjëra të bukura etj; as nuk është sikurse Parajsa e muslimanëve (me gjithë respektin e vëllezërve tanë muslimanë). Do të ishte tepër pak ta limitonim Parajsën vetëm në këto aspekte, sado të bukura e tërheqëse të na duken. Po çka është Parajsa pra? Duke patur gjithnjë të qartë horizontin që t'ani, që pra JANË MË SHUMË ATO QË NUK DIMË MBI PARAJSËN SE SA ATO QË DIMË, (këtë jo vetëm unë, e thonë të gjithë teologët dhe vetë Kisha), vazhdojmë të shtjellojmë temën tonë në formë pyetjesh.

1. A EKZISTON PARAJSA? NQS PO, SI E DIMË?

Kjo pyetje, nqs e mbani mend, është e ngjashme me pyetjen e parë mbi ferrin dhe edhe përgjigja do të jetë e njëjtë.

E para, edhe ky realitet është një realitet shpirtëror, e sikurse kemi thënë për realitetet shpirtërore, sidomos këta lloj realitetesh që nuk i përkasin botës materiale dhe që nuk mund të arrihen vetëm nëpërmjet arsytimit tonë, sado që ta vëmë në lëvizje trurin e logjikën, kemi nevojë për një zbulim. Pra. Kemi nevojë që dikush të na thotë që ekzistojnë, sepse vetëm nuk mund të arrijmë në këtë përfundim. Tani, fetë dhe filozofitë e tjera kanë mjeshtrat e profetët, tyre, që u thonë shumë gjëra mbi këto realitete, por me gjithë respektin, duke qenë se asnjëri prej tyre nuk i ka shkuar në mendje që të thotë që është përveçse një njeri, edhe Zot, atëhere sado të mirë të jenë këta mjeshtra e profetë, prapë se prapë fjalët e tyre janë fjalët e disa njerëzve, që mund të përmbajnë edhe gabime e mbi të gjitha që mund të vihen në dyshim. I vetmi, i cili mund të flasë me bindje dhe me vërtetësi të madhe mbi këto çështje që ndryshe nuk do të kishim si t'i dinim, është ai që këto çështje i zotëron plotësisht, sidomos këtë të fundit, pra Parajsën, Pra, ky është Zoti. Duke qenë se për ne të krishterët Zoti është Jezu Krishti, që është njeri i vërtetë por edhe Zot i vërtetë, atëhere ne mund të dëgjojmë çka na thotë Zoti ynë Jezu Krishti mbi këto çështje. Çka thotë Jezusi mbi Parajsën? A ekziston apo jo?

Le ta lexojmë në Bibël:

Por ai tjetri e qortoi shokun: "As ti nuk e druan Hyjin që po vuan të njëjtin dënim si ai? Sa për ne kjo është drejtësi: po marrim ndëshkimin e merituar për veprat tona! Por ky - ky s'bëri asnjë të

keqe!” Dhe tha: “Të të bjerë ndër mend për mua, o Jezus, kur të arrish në Mbretërinë tënde!” E Jezusi i tha: Për të vërtetë po të them: sot do të jesh me mua në parajsë.” (Luka 23, 40-43)

Këtu, vetë Jezu Krishti e përmend Parajsën duke përdorur terminologjinë Parajsë. Është konteksti në të cilin Jezusi është i varur në kryq, pak para vdekjes së tij, dhe anash tij janë dy hajdutat. Njëri prej tyre, ai në të djathtë, që njihet si hajduti i mirë ose Shën Disma, pendohet thellësisht për të këqijat e bëra ndërkohë që është në kryq, duke vdekur, dhe i kërkon Jezusit që të kujtohet për të në Mbretërinë e vet. E Jezusi i garanton që sot do të jesh me mua në Parajsë. Normalisht, ku do të shkonin ato pas pak orësh, dmth brenda së “sotmes”? Mos do të shkonin në Bahamas apo në Karaibe? Jo, s’e besoj, meqë ishin të dy të varur në kryq, gati për të vdekur e në fakt Shkrimi I Shenjtë na thotë që pas pak (të paktën për Jezusin na e thotë haptas) vdes. Kështu që, nënkuptohet dhe nuk është e vështirë, që Jezusi e kishte fjalën me të vërtetë për Parajsën e vërtetë, pra për Parajsën e “botës së përtejme” të cilën (lum si ai) ja kishte garantuar këtij hajduti të penduar. Atëhere, patjetër Parajsa ekziston, sepse Jezusi flet për të dhe na thotë që ekziston.

Ka edhe shumë pjesë të tjera biblike ku flitet për Parajsën, si në Dhjatën e Vjetër ashtu edhe të Re, por puna është që jo përherë përmendet me këtë fjalë “Parajsë” por me fjalë të tjera. Janë sikurse do të shikojmë fjalë ekuivalente, pra flasin të gjitha për të njëjtin realitet, por përpara se t’i prezantojmë është e rëndësishme që të dimë se a është Parajsa në këndvështrimin e krishterë, sepse përndryshe nuk do të kuptonim as terminologjitë e tjera me të cilat flitet për Parajsën.

Pra, le të na mjaftojë për momentin që: **PARAJSA EKZISTON DHE NE E DIMË QË EKZISTON SEPSE JEZU KRISHTI NA E KA ZBULUAR QË EKZISTON.**

2. ÇA ËSHTË PARAJSA?

Parajsa (për të krishterët katolikë) është kjo që na thotë Shën Gjon Pali II:

Qielli ose Parajsa nuk janë diçka abstrakte dhe nuk janë as edhe ndonjë vend atje midis reve, por është një marrëdhënie e gjallë dhe personale me Trininë e Shenjtë. Është takimi me Atin që realizohet në Krishtin e Ringjallur falë bashkimit të Shpirtit të Shentjës. (21 korrik 1999)

Ça na tha? Na tha shumë, na ka thënë esencën e Parajsës. Pra, Parajsa nuk është një vend i bukur që i ngjan pushimeve tona në ishujt Karaibe, ku marrim ngjyrë në diellin përcëllues, shijojmë pijet ekzotike apo pimë lëng arre kokosi me pip tek rrimë të shtrirë mbi një çarçaf i vënë midis dy trungje pemësh (a ka në shqip një emër për këtë?). Nuk është as një vend ku mund të gjejmë të gjitha kënaqësitë e kësaj bote, disa gra të bukura e të mira që na shërbejnë e ne kënaqemi e bëjmë si të na dojë qejf; nuk është as një vend kur shkojnë gjithë njerëzit e mirë, njerëzit me energji pozitive apo me fytyra të qeshura e rrezatuese. Disa nga këto gjëra mund të jenë të përfshira tek Parajsa (ajo e grave që shërbejnë burrat jo, të paktën jo tek

“Parajsa e krishterë”) por nuk janë esenca dhe thelbi i Parajsës. Parajsa është një gjendje, pra nuk është një vend (sikurse kemi thënë për ferrin); është një gjendje e shpirtit të njeriut të bashkuar thellësisht e në mënyrë shumë intime me Hyjin, me Zotin. Konkretisht, duke qenë se për ne Zot është Ati, Zot është Biri dmth Jezu Krishti, Zot është Shpirti i Shenjtë, ne jemi të bashkuar me Atin, me Birin dmth Jezu Krishtin dhe me Shpirtin e Shenjtë në një dashuri të thellë, të madhe, të pafund, të përjetshme, që nuk do të marrë fund kurrë. Kjo është parajsa! Nuk janë gjërat e tjera që kemi patur në mendje, sado të mira e domethënëse të na duken. Pra, Parajsa është një miqësi e thellë, reale, e vërtetë, e gjallë dhe e pambaruar, që nuk do të ketë kurrë fund, e njeriut me Zotin Krijuesin tonë, dmth me Trininë e Shenjtë.

Kuptohet nga ky përkufizim që i dhamë Parajsës, përveçse na ndryshuan skemat mendore besoj shumicës prej nesh, arrijmë të kuptojmë më mirë edhe disa nga emrat e tjera të përdorura nga Jezusi për Parajsën (janë përmbledhur nga teologu domenikan Santiago Ramirez) dhe janë 30 emra:

jeta (Mt 19,17, 7,14; Gjn 5,59),
jeta e amshuar (Mt 19,29; 25 46);
kurora e jetës (Jakobi 1,12, Zb 2,10);
Kurora e drejtësisë (2 Tm 4,8); (1 Pjetrit 5,4);
Trashëgimia e Zotit (Ef 1,18; Rm 8,17; Psalmi 15,5);
trashëgimi që nuk vyshket (1 Pjetrit 1,3-4);
shpërblim (Fil 3,14; 1 Kor 3,8);
fati i shenjtërve (Urtia 5,4-5);
thesari i pashtershëm (Lk 12,33; 18,22);
qiell (Mt 18,10);
shtëpia e Atit (Gjn 14,2);
qyteti i shenjtë i Jeruzalemit (Zb 21,19); 3,12);
banesa e ardhshme (Hebrenjve 13,14);
parajsa (Lk 23,43);
gëzimi i Zotit (Mt 25,21);
lumturia e amshuar (Izaia 35,10);
gostia e madhe e Zotit (Zb 19,18);
mbretëria e Zotit (Mt 6,33);
mbretëria e Krishtit dhe e Zotit (Ef 5,5);
mbretëria e qiejve (Mt 5,3);
lavdia e ardhshme (Rm 8,18);
lavdia qiellore (2 Tm 2,10);
lavdia e amshuar (1 Pjetrit 5,10; 2 Kor 4,17);
drita e amshuar (Izaia 60,19-20; Psalmi 35,10; Zb 22,5);
paqe (Rm 14,17)
pushimi i Zotit (Hebrenjve 4,1.3.9.10);
shpëtimi (shëlbimi) i amshuar (MK 16,16; Mt 10,22; 2 Tm 4,18);
shikimi i Zotit në fytyrë (Mt 18,10; 1 Kor 13,12).

Është e rëndësishme që t’i njohim edhe këto terminologji të tjera që vetë Zoti (pasi janë të shkruara në Bibël siç i shohim dhe Bibla është Fjala e Zotit) ka dashur t’i përdorë, që të dimë që vetë Zoti ka folur shumë për Parajsën (duke përdorur emra të ndryshëm për të njëjtin realitet) dhe po ashtu që të dimë se për çfarë flasim, kur dëgjojmë të flitet ose kur lexojmë në lutje të ndryshme në Kishë apo në libra fetarë këto fjalë. Ndoshta për shumë janë banalitete, por për të tjerë (siç ishte për mua përpara kur isha injorante në fe) jo. Pra, kur ne themi në lutjen ndaj të vdekurve “Jepua o Zot pushimin e pasosur”, po i kërkojmë Zotit që t’u japë parajsën, t’i çojë në Parajsë. Kur themi “jepu o Zot shëlbimin gjithë popujve” po i kërkojmë po ashtu Zotit që t’i çojë të gjithë në Parajsë. Kur

themi “na bashko o Zot me fatin e shenjtërve” po i kërkojmë që të na çojë në Parajsë, pasi të gjithë ata që janë në Parajsë janë shenjtër, sikurse thamë. Kur themi “O Zot, na fut në lavdinë tënde qiellore”, po i themi thjesht “na fut në Parajsë” etj. Thjesht pra, që të dimë se për çka lutemi, se ndodh që lutemi e vetëm lexojmë si papagajtë, por nuk e dimë se çka po i kërkojmë Zotit në të vërtetë.

3. KUSH SHKON NË PARAJSË?

Tashti ndër farisenj ishte një njeri që quhej Nikodem, një nga bujarët e judenjve. Ky erdhi natën te Jezusi dhe i tha: “Rabbi, e dimë se ti je Mësuesi që erdhi prej Hyjit, sepse askush s’mund t’i bëjë këto mrekulli, që i bën ti, po qe se Hyji nuk është me të.” Jezusi iu përgjigj: “Përnjëmend, përnjëmend po të them: kush nuk lind përsëri prej së larti, nuk mund ta shohë Mbretërinë e Hyjit.” “Si është e mundur - i tha Nikodemi - të lindë njeriu kur është i moçëm? A thua mund të hyjë përsëri në barkun e nënës së vet e të lindë?” Jezusi u përgjigj: “Përnjëmend, përnjëmend po të them: kush nuk lind me anë të ujit e të Shpirtit nuk mund të hyjë në Mbretërinë e Hyjit. (Gjoni 3, 1-5)

Pra, ky njeri, Nikodemi, një nga krerët e judenjve, me një pozitië shoqërore dhe intelektuale mjaft të lartë në atë kohë, vjen natën (sepse ditën ka frikë që e shohin armqitë e Jezusit, që ishin edhe ata anëtarë të sinedrit si ai) dhe do të dijë më shumë rreth tij, rreth figurës së Jezusit por mbi të gjitha do të dijë nqs është e vërtetë që Jezusi është Zot. Por si i përgjigjet Jezusi? Si përherë, me një përgjigje që duket se nuk ka asnjë lloj lidhjeje me pyetjen që ai i bëri. Pra, ai e pyet nëse është e vërtetë gjithçka që thuhet mbi të, ose më saktë gjithçka që ai vetë thotë për veten e vet, pra që është Biri i Hyjit etj. Atëhere, Jezusi i përgjigjet “Kush nuk lind përsëri për së larti, nuk mund ta shohë Mbretërinë e Hyjit”. Dhe sikur të mos mjaftonte, e bën akoma edhe më “konfuz” Nikodemin e shkretë duke i thënë prapë “kush nuk lind prej ujit e Shpirtit nuk mund të hyjë në Mbretërinë e Hyjit”. Tani, përveç faktit që nuk e kuptojmë se pse Jezusi i përgjigjet kështu si pa lidhje Nikodemit (por që fatkeqësisht nuk do ta merrni vesh sepse nuk na intereson për momentin kjo pjesë), por e morëm këtë pjesë të Ungillit të Gjonit sepse na intereson “kush nuk lind me anë të ujit e të Shpirtit nuk mund të hyjë në Mbretërinë e Hyjit”.

Atëhere, duke qenë se të gjithë etërit e Kishës janë dakord me faktin që “uji dhe shpirti” simbolizojnë patjetër sakramentin e Pagëzimit, mund të deduktojmë që për të hyrë në mbretërinë e qiellit, duhet pagëzimi. Nqs e mbani mend kur kemi folur Pagëzimin (shiko: Sakramenti i Pagëzimit), kemi thënë që Pagëzimi, duke qenë se i lan të gjitha mëkatet, atë origjinal dhe ato personale, sikurse edhe dëmin që rrjedh prej tyre, është element thelbësor për shëlbimin, ose më saktë për të marrë hirin shenjtërues të Zotit, që është i nevojshëm për shpëtimin.

Kemi thënë në të njëjtën kohë, që Zoti përveç këtyre rrugëve të zakonshme që janë Sakramentet, ka rrugë të tjera të jashtëzakonshme që i njeh vetëm Ai, që i përdor deri në momentin e fundit për të shëlbuar shpirtat e njerëzve, çdo shpirt njeriu, pavarësisht nga përkatësia fetare. Atëhere, deduktojmë se për të shpëtuar është e domosdoshme për çdo njeri që të ketë hirin shenjtërues të Zotit, i cili është i nevojshëm, sikurse thotë vetë Jezu Krishti, për të hyrë në Mbretërinë e Hyjit, pra në Parajsë.

SHKON NË PARAJSË AI SHPIRT QË VDES NË GJENDJE HIRI.

Ose me fjalë të tjera:

SHKON NË PARAJSË AI QË NË ÇASTIN E VDEKJES KA VESHUR VESHJEN E DASMËS.

Pasi siç kemi thënë, veshja e dasmës simbolizonte hirin shenjtërues të Zotit. Ai shpirt njeriu, që në çastin e vdekjes, pra të shkëputjes së shpirtit nga trupi, gjendej pa veshjen e dasmës, dmth pa hirin shenjtërues të Zotit, dmth në gjendje mëkati të rëndë (pasi hiri shenjtërues humbet nëpërmjet mëkatis të rëndë), shkon në ferr.

Ai shpirt njeriu, që në çastin e vdekjes gjendet me veshjen e dasmës, dmth me hirin shenjtërues të Zotit, dmth jo në gjendje mëkati të rëndë, shkon në Parajsë...herët a vonë.

Ça do të thotë kjo?

Që për t'u futur në Parajsë nuk mjafton vetëm hiri shenjtërues i Zotit, i cili është i nevojshëm dhe i domosdoshëm në çdo rast, pra që të mos jemi në gjendje mëkati të rëndë, por duhet të jemi të pastruar edhe nga mëkatet jo të rënda, të ashtuquajtuara veniale, si edhe nga dëmet dhe pasojat e mëkateve tona. Atëhere, këtu bëhet pak më e vështirë puna, por jo e pamundur (që të mos shkurajohemi!). Pse kjo? Sepse “*në Jeruzalemin qiellor nuk do të hyjë asgjë që nuk është e pastër*” na thotë vetë Zoti në Zbulesa 21, 27.

Pra, asgjë e papastër nuk do të futet në Parajsë: **atëhere mund të themi që për t'u futur në Parajsë, jo vetëm që duhet ta kemi veshjen e dasmës, por duhet ta kemi të larë mirë, të bardhë si bora, të shndritshme më shumë se dielli, të shkëlqyeshme.** Përndryshe është e pamundur që të futemi në Parajsë!

Pas gjashtë ditësh Jezusi mori me vete Pjetrin, Jakobin dhe Gjonin, vëllain e tij e i çoi në vetmi në një mal të lartë. Atëherë u shndërrua para syve të tyre: fytyra i shkëlqeu porsi dielli e petkat iu bënë të bardha porsi drita. (Mateu 17, 1-2)

Ky është episodi I shndërrimit të Jezusit në Tabor, ku ai u dëfton “fytyrën” e tij të lavdishme, edhe pse për pak kohë, apostujve të tij dhe thuhet “petkat e tij ju bënë të bardha porsi drita”. Ne kemi thënë që Zoti është dritë kur kemi folur për gjyqin, dhe Jezusi duke qenë Zot, nuk ka si të jetë ndryshe, pra dritë, i bardhë si drita, sikurse themi ne.

Pastaj pashë: një shumicë të madhe që askush s’mund ta numëronte, prej çdo kombi, çdo fisi, populli dhe gjuhe! Qëndronin në këmbë para fronit dhe para Qengjit, të veshur me petka të bardha e me palma në dorë. Ata shpallnin me zë të lartë:» Shpëtimi i përket Hyjit tonë që rri në fron dhe Qengjit!« Të gjithë engjëjt që ishin në këmbë rreth fronit, rreth udhëheqësve dhe rreth katër Gjallesave, ranë përmbys dhe adhuruan Hyjin. Thoshin: » Amen! Bekim e lavdi, dije e falënderim, nder, pushtet dhe fuqi Hyjit tonë në shekuj të shekujve! Amen!« Atëherë njëri nga udhëheqësit mori fjalën dhe më pyeti: »Këta që janë të veshur me petka të bardha, kush janë dhe nga kanë ardhur?Unë u përgjigja: »Imzot, ti e di! Dhe ai më tha:» Këta janë ata që erdhën nga prova e madhe; i lanë petkat dhe i pastruan në gjakun e Qengjit. (Zbulesa 7, 9-14)

Gjithnjë në librin e Zbulesës Gjoni apostull dhe ungjilltar na zbulon një nga vizionet e tij dhe thotë që ata njerëz që gjendeshin aty (e ka fjalën në gjirin e Hyjit, pra në Parajsë) ishin të veshur me petka të bardha e me palma në dorë. Ai thotë që veshjet janë kaq të bardha sepse i kanë larë në gjakun e Qengjit (dikush do të thotë: po si është e mundur të lahen veshjet në gjak, a nuk bëhen më pis?! ose të paktën ngjyrosen të kuqe)?

Normalisht, fjala “veshje” ose më saktë “veshje e dasmës” kemi thënë që simbolizon gjendjen e shpirtit të njerëzve; pra janë realitete shpirtërore, nuk flitet për veshje materiale si ato që veshim ne përditë për të mos dalë lakuriq në rrugë, por për veshjen e shpirtit, që është hiri shenjtërues i Zotit. Hirin shenjtërues na e jep Zoti falas nëpërmjet pagëzimit dhe sakramenteve të tjera (sidomos nëpërmjet Rrëfimit e Kungimit) dhe nëpërmjet rrugëve të jashtëzakonshme në rastet e tjera, por në të gjitha këto raste ky hir buron nga ai gjak dhe ai ujë që i është derdhur Jezusit kur i kanë shporuar kraharorin, pra hiri shenjtërues për shëlbimin e shpirtit të secilit njeri buron nga Mundimi dhe Vdekja në kryq e Zotit tonë Jezu Krishtit. Ky është kuptimi i fjalës “i lanë petkat në gjakun e Qengjit” pra të Qengjit të Hyjit që është Jezu Krishti. Kuptohet që veshja e shpirtit nuk bëhet pis nga pislleku i baltës apo i pluhurit, se përndryshe ata që jetojnë në ndonjë vend malor në Shqipëri ose ata që jetojnë në Indi ku duket sikur pluhuri u mbulon fytyrën, ose ato që jetojnë pranë vendeve të shkretëtirës ku hanë bukë e rërë, janë më pak të privilegjuar dhe e kanë më të vështirë t’i lajnë veshjet e tyre. Kuptohet që bëhet fjalë për pisllekun e shpirtit që fitohet nëpërmjet mëkatit: pra mëkati e njollos shpirtin, nga më i vogli tek më i madhi. Atëhere, nuk mund të lahet në lavazh makine ose në lavatriçe (ah sikur!), por mund të lahet vetëm në sakrificën e vetme dhe supreme të njeriut-Zot që është Jezu Krishti.

PO ATA QË NUK I LAJNË VESHJET NË GJAKUN E QENGJIT SEPSE NUK E NJOHIN QENGJIN?

Të gjithëve Zoti u jep hirin shenjtërues për shëlbimin e shpirtit (pra që të shpëtojnë nga ferri dhe të shkojnë në Parajsë) në çdo moment të jetës, deri në fund, pa asnjë lloj përjashtimi. Dmth, edhe atyre që nuk kanë mundësi t’i lajnë veshjet e tyre me mjetet e zakonshme që vetë ky Qengj i mirë i ka caktuar (nëpërmjet Sakramenteve), Zoti u jep nëpërmjet rrugëve të jashtëzakonshme që vetëm ai i di, mundësinë për t’i larë veshjet, dmth për të hequr njollën e mëkateve të bëra nëpërmjet pendimit dhe

shpëtimin kështu nga ferri. Marrim shembullin e një njeriu musliman, i cili nuk e ka njohur kurrë Jezun Krishtin dhe kështu që nuk ka patur mundësi të pagëzohet e të marrë sakramentet: Zoti i jep edhe atij nëpërmjet rrugëve të jashtëzakonshme mundësinë e shëlbimit dhe ai shpëton nga ferri, e herët a vonë, shkon në Parajsë, por ai atë shpëtim e ka falë gjakut të Qengjit, pra falë sakrificës së Jezut Krishtin në kryq. Pra, edhe pse nuk e ka njohur në këtë jetë e prandaj s'ka pasë se si ta ndjekë Jezusin, ai shpëton falë sakrificës së Jezut Krishtin, prandaj edhe për atë, sikurse për çdo njeri që gjendet në Parajsë mund të thuhet “që e ka larë veshjen në gjakun e Qengjit”, edhe pse jo në rrugët e zakonshme të sakramenteve.

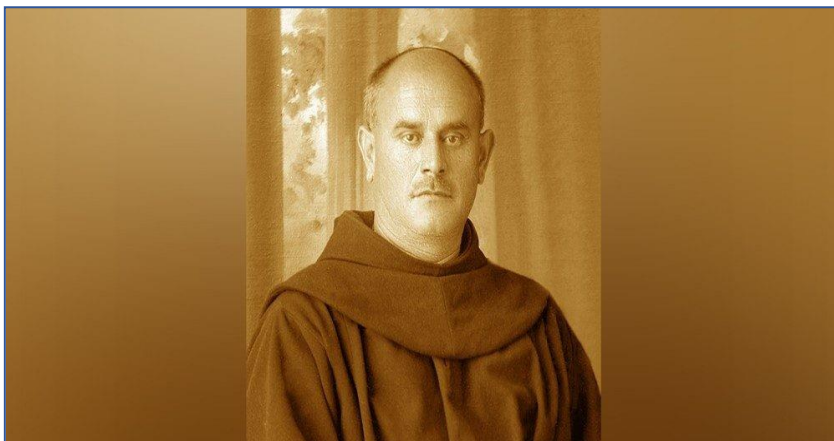
E përsërisim, kjo vlen për çdo njeri që hyn në Parajsë, pavarësisht nga përkatësia e tij fetare apo kombëtare apo race etj; **çdo njeri që hyn në Parajsë, futet në Parajsë vetëm falë sakrificës së Jezut Krishtit në kryq. Prandaj, është e vërtetë ajo që thuhet: të gjithë i kanë larë veshjet e tyre në gjakun e Qengjit, në rrugë të zakonshme apo të jashtëzakonshme.**

PO ATO QË JANË ME PALMA NË DORË?

Duhe të dimë së pari që palma është simbol i martirizimit, prandaj nqs shikojmë një shenjt (sikurse i lumi Atë Serafin Koda, martir shqiptar) me palmë në dorë, do të thotë që është martir. Atëhere, patjetër në Parajsë gjendet martirët e fesë, martirët e Krishtit që dhanë jetën për të, ndër të cilët përmendim veçanërisht martirët shqiptarë.

Por, kujdes! Nqs nga njëra anë njihet nga të gjithë fakti që për ata që vdesin martirët ka një “seksion” të veçantë (po e them me fjalë njerëzore, të kuptojmë thelbin) në Parajsë, pra u njihet një

lavdi aksidentale (do ta shohim më tej) e veçantë (dhe me të drejtë se psh. atë Serafin Koda ka vdekur në Lezhë tek i shqyenin laringen nga fyti!!!), por nga ana tjetër është i vërtetë edhe fakti që të gjithë ata që gjenden në Parajsë, janë martirë. Ndoshta jo në kuptimin e ngshtë të fjalës, pra që japin gjakun e jetën e tyre për Krishtin, por në kuptimin që të gjithë këta kanë kaluar aq shumë

vuajtje dhe vështirësi të mëdha, ndoshta edhe pse të padukshme para të tjerëve, ndoshta asnjë nuk linjhte, po i kanë ofruar për dashurinë e Krishtit dhe e kanë rritur kështu aq shumë thellësinë e miqësisë së tyre me Krishtin, sa janë future në Parajsë si të ishin martirë, edhe pse e përsërisim jo në kuptimin e ngushtë të fjalës. Kjo është ajo që quhet “prova e madhe” që është pra vetë jeta, që është një provë e madhe për secilin prej nesh, asnjë i përjashtuar, edhe pse mund të duket me një pamje sipërfaqësore që disa vuajnë mizorisht e ca të tjerë “bëjnë kokrrën e qejfit”.

Pra, me pak fjalë, **palma simbolizon atë që ne e quajmë caritas (lat.) ose agape (greq.) që është dashuria e Zotit.** Kuptohet që një si puna e atë Serafin Kodës ka një dashuri jo të madhe për Krishtin, por të stërmadhe për të, përderisa ka pranuar që t'i shqyejnë laringen nga fyti, vetëm e vetëm për të mos e mohuar. Pra, palma e martirëve, në fjalë të tjera, është caritas, agape dmth dashuria që ata kanë patur e që vazhdojnë të kenë në Parajsë për Zotin. Atëhere, **as që të mos na shkojë në mendje, duke qenë se e pamë që Gjoni na thotë që “të gjithë ishin të veshur me veshje të bardha e me palma në dorë”, që ndonjëri prej nesh mund të futet në Parajsë e para pa veshjen e bardhë si bora, dmth pa i pasë larë të gjitha njollat e mëkateve e të dëmit që vjen nga ato, e dyta pa palmën, dmth pa dashurinë e Zotit, që mund të shprehet në shumë forma, jo modeomos në shqyerjen e laringes apo të derdhjes së gjakut (këtë “fat” Zoti ja rezervon vetëm disave, fatmirësisht apo fatkeqësisht, varet nga këndvështrimi).**

Në fund të fundit, **pastrimi i plotë nga mëkati dhe dashuria ndaj Zotit janë e njëjta gjë**: sepse midis Zoti dhe mëkatit ka një humnerë të pafund që i ndan, dhe janë krejt të kundërt: sa më shumë i largohemi mëkatit, aq më shumë i afrohemi Zotit, pra aq më shumë e duam atë. Edhe vetë Shën Pjetri na thotë: “*Dashuria mbulon një shumicë mëkatesh*” (Letra e parë e Pjetrit, 4, 8)..

Duke qenë se ne njerëzit e shkretë jemi plot me imperfeksione, mëkate, lidhje të çrregullta, dëme që vijnë nga mëkatet që kemi bërë dhe duke qenë se në Jeruzalemin qiellor nuk futet asgjë e papastër, është e nevojshme që të purifikohemi, të pastrojmë shpirtin tonë ditë pas dite, çast pasi çasti, nqs duam që të futemi në Parajsë. Por, duke qenë se nuk është se shohim shumë shenjtër rreth nesh në punë, në familje apo diku tjetër, do të thotë që pak nga ne jemi gati të futemi në Parajsë, sepse nuk jemi duke purifikuar akoma mjaftueshëm. Por, gjithsesi të mos shkurajohemi se kemi kohë dhe Zoti secilit prej nesh, ditë për ditë, çast pas çasti, na e jep mundësinë për t’u pastruar, që do të thotë për t’u shenjtëruar, që do të thotë për t’ju afruar më shumë Zotit, që do të thotë për t’u futur në Parajsë. Vetëm se duhet të dimë t’i shohim, t’i njohim e t’i kapim këto mundësi: për këtë ekziston lutja, sakramentet, dashuria dhe ndihma ndaj të tjerëve, kjo që po bëjmë etj. Nejtë, se nuk është këtu vendi për të folur për këto, por shkurt **është fakt, fatkeqësisht edhe i vërtetuar nga shentjërët, që nuk është aspak e lehtë që të futemi në Parajsë.**

Dikush do të pyesë: atëhere ku shkojnë ata të papastuar mirë? Të gjithë në ferr të shkretët? Të mos alarmohemi! Duke qenë se Zoti është tejet i mëshirshëm, tejet i mirë dhe pafundësisht i ëmbël dhe sidomos i ditur, e di se ne të shkretët, jemi aq kokëmushkë sa vështirë që ta shfrytëzojmë këtë jetë për t’u purifikuar, përkundrazi as që na shkon mendja që të jetojmë për këtë objektiv, përkundrazi jetojmë për objektivet tona, që na duken të rëndësishme, jetojmë të fiksuar në gjërat e tokës, duke harruar që, siç tha një atë në Shqipëri, gjatë një meshe në Kishën e Shën Misë në Kallmet, “atdheu ynë është qielli”, pra Parajsa. Pra, Zoti na jep një “shans të dytë”, jashtëzakonisht shumë të rëndësishëm, sepse duke konsideruar të gjithë ato që thamë më parë, pothuaj të gjithë ne që po lexojmë këtë temë sot dhe shumica e njerëzve që kemi përreth, që duam e shumica e njerëzve të botës do të shkojnë atje: Purgatori. Pra, **Purgatori nuk është gjë tjetër përveçse një efekt i Mëshirës së pafund të Hyjit**, i cili duke na dashur se s’bën në Parajsë dhe duke e ditur që, gjithnjë për ata që vdesin në gjendje hiri, dmth jo në gjendje mëkati të rëndë, ne kemi nevojë të pastrohemi, të purifikohemi, t’i lajmë veshjet tona që janë akoma të njollosura me mëkatet jo të rënda dhe me lidhjet e çrregullta me gjërat e kësaj bote, atëhere na jep këtë mundësi pas vdekjes. Ka shumë informacione në lidhje me Purgatorin, prandaj do ta shtjellojmë veçmas (Shiko: Purgatori).

4. KU GJENDET PARAJSJA?

Duke qenë Parajsa një realitet që e tejkalon tërësisht mendjen, imagjinatën dhe logjikën tonë njerëzore, sepse është një realitet shpirtëror dhe mbinatyror, atëhere e kemi të vështirë të themi më shumë se sa thamë më sipër në lidhje me të. Për aq sa mund të themi, Parajsa është banesa (për të përdorur fjalë njerëzore) e Zotit me të gjithë engjëjt e shenjtërit. Patjetër, Parajsa nuk mund të gjendet në këtë botë që i përket sikurse kemi thënë realiteteve materiale, por kjo botë (përpara mëkatit origjinal dhe shkatërrimeve që ai dhe mëkatet e secilit prej nesh sollën) duhej të ishte një prefigurim (edhe pse mjaft i largët) i Parajsës qiellore, asaj që na pret pas vdekjes: flasim për Edenin në të cilën gjendeshin Adami e Eva përpara mëkatit origjinal, i quajtur ndryshe Parajsa tokësore.

Gjithsesi, ajo që kemi thënë për ferrin vlen edhe për Parajsën: **Parajsa më shumë se sa një vend, është një gjendje, një gjendje në të cilën shpirti është I bashkuar në mënyrë perfekte me Krijuesin e tij, dmth me Zotin.** Mund të themi me fjalë të tjera, që kush futet në parajsë futet në Zotin dhe Zoti është jashtë dimensioneve të kohës e të vendit.

5. SI ËSHTË PARAJSJA?

Se si është Parajsa na e përshkruan pak Shën Pali:

“Ato gjëra që as syri nuk i pa, as veshi nuk i dëgjoi, as kurrë nuk u futën në zemrën e njeriut, këto gjëra i ka përgatitur Zoti për ata që e duan”. (Letra e parë drejtuar Korintasve, 2, 9)

Ça na tha Shën Pali pra në lidhje me Parajsën? Asgjë! Na kënaqi apo jo? Nuk na tha asgjë, sepse nuk mund të përshkruhet me fjalë njerëzore; aq të mrekullueshme, fantastike, të paimagjinueshme janë gjërat që Zoti ka përgatitur për ne, për secilin prej nesh, veçanërisht në Parajsë, sa as që na shkon mendja se sa e bukur do të jetë, prandaj siç bën Shën Pali, më mirë të mos themi asgjë sepse çdo fjalë, çdo krahasim do të ishte i kotë, nuk do të arrinte as deri tek “thoi i këmbës së Parajsës” siç thuhet. Pse flet Shën Pali kështu? Nga e di?

Sepse ai ka patur një vizion të mrekullueshëm të Parajsës, përbiles ai thotë “ka shkuar deri në qiellin e tretë” dhe që është “ngritur në Parajsë” që nuk dihet mirë se si, por që ka shkuar dhe e ka parë “për pak”. Le ta lexojmë:

“Duhet të krenohem!? Punë kote! Pra, po ia nisi me vegime e zbulosa të Zotit. E njoh një njeri në Krishtin, i cili, para katërbëdhjetë vjetësh - a ishte në trupin e vet: nuk e di; a ishte jashtë trupit, nuk e di - e di Hyji - ky njeri që ngritur në të tretin qiell. Dhe e di se ky njeri - a ishte në trup, a ishte jashtë trupit, nuk e di - e di Hyji - ka qenë ngritur në parajsë dhe ka dëgjuar fjalë të patregueshme, të cilat njeriu nuk guxon t'i përsëritë”. (Letra e dytë drejtuar Korintasve 12, 1-4)

Prandaj, duke qenë gjëra që e ka lënë pa fjalë, nuk di si t'i përshkruajë, e preferon të mos flasë e na thotë (në mënyrë indirekte, e deduktojmë ne): PRISNI SA TË SHKONI E T'I SHIKONI VETË.

Por dua të specifikoj, që ai thotë që këto gjëra Zoti i ka përgatitur në Parajsë për ata që e duan (Zotin), kështu që kthehemi sërish tek ajo që thamë përpara: VESHJA E BARDHË SI BORA DHE PALMA!

Ka edhe një shenjt tjetër, pak më i afërt me ne, që është Shën Toma i Akuinit (1225-1274). Atëhere, duhet të themi që Shën Toma i Akuinit është një ndër shenjtërit më të mëdhenj të kishës, është Doktor i Kishës, një mendje brilante, pothuaj e paarritshme në dituri e zgjuarsi: për të kuptuar se sa brilant e inteligjent ishte, mund të themi thjesht që kishte 7 sekretarë që i shkruanin gjërat që ai mendonte dhe thoshte ose argumentonte dhe këto mezi i rrinin mbrapa. Atëhere, një njeri i tillë, i cili ka shkruar vepra të mëdha si Summa Teologica, që janë vepra ku mbështetet e gjithë Kisha dhe pothuaj të gjithë teologët për të zbuluar misteret e Zotit, mund të imagjinojmë sa i madh ishte dhe sa shumë e kishte depërtuar madhësitinë, bukurinë e dijen e Zotit. E megjithatë, çfarë ndodh?

Bartolomeo i Capuas, një noter i famshëm, dëshmitar okular i kësaj ngjarjeje, thotë që Shën Toma i Akuinit, tek celebronte Meshën në festën e Shën Nikolës (Shën Kollit) u godit nga një transformim i mrekullueshëm

dhe që nga ai moment nuk shkruajti më asgjë (prandaj ai nuk ka arritur ta përfundojë Summën Teologjike). Thuhet po ashtu, që ndërkohë që ishte në Shën Severino, në kështjellën e motrës së tij, doktori Shën Toma mbeti në ekstazë për një kohë të gjatë dhe dukej se nuk po zgjohej nga ekstaza. Motra e tij, shumë e shqetësuar, e pyeti shokun e Shën Tomës se çfarë i kishte ndodhur, dhe ai ju përgjigj që: “Shën Toma i ka shpesh këto rrëmbime në ekstazë kur është në kontemplim, por nuk e kam parë kurrë të rrijë kaq shumë pa ndjenja si sot”. Atëhere, pas një ore, shoku i Shën Tomës ju afrua atij dhe duke e tundur me forcë, arriti ta zgjojë nga gjumi i kontemplimit. Atëhere, Shën Toma, duke psherëtitur, i tha: “*Reginaldo, biri im, po ta them në sekret, por ta ndaloj që t’jua thuash ndokujt për deri sa të jem në jetë. Shkrimet e mia kanë marrë fund; më janë zbuluar në fakt gjëra të tilla që në krahasim me ato që kam shkruar dhe mësuar janë KREJT KASHTË! Për këtë kam besim në Zotin që, ashtu siç ka marrë fund të shkruarit, të arrijë sa më shpejt drejt fundit edhe jeta ime!*” (Guglielmo di Tocco, Storia di San Tommaso 47).

E që nga ajo pikë e mbrapa, deri në çastin e vdekjes së tij më 7 mars 1274 në Fossanova, ai nuk ka shkruar më kurrë, asgjë. Ça ka ndodhur atëhere me Shën Tomën e Akunit? Këtu vë bast që psikologët do të kënaqeshin duke nxjerrë teoritë e tyre (të kota) si “ra në depression i shkreti”, “ka punuar shumë, e kanë lënë nervat” etj. Në fakt, Shën Toma kishte parë Parajsën. Jo ashtu siç shihet pas vdekjes dhe siç po e shikon ai tani e në përjetësi, sepse është realitet shpirtëror dhe mbinatyror e në asnjë mënyrë nuk mund të shihet pa vdekur, por e kishte parë nëpërmjet një vizioni intelektual. Vizioni intelektual (sa për informacion) është vizioni më i lartë dhe më “i afërt” me vizionin e lumë të Zotit (do të shohim ça është) që mund të ketë një krijesë në këtë botë. Dhe ky vizion, që është e njëjta gjë si të themi “qielli i tretë” pra ai vizion që pati Shën Pali, që aq i fortë, sa ai me të vërtetë as nuk shkruajti më kurrë, as nuk u diktoi më kurrë asgjë 7 sekretarëve të tij. Pa folur, *mute*, sikurse ne kur vendosim modalitetin “*mute*” në telefon. Të gjithë ishin shumë të shqetësuar dhe mendonin se ndoshta Shën Toma ishte çmendur, por ai i thoshte shokut të tij Regjinaldos “nuk mundem më të shkruaj, nuk mundem, gjithçka çka kam shkruar është kashtë në krahasim me atë që kam parë!” Kështu që nga ajo ditë deri në ditën e vdekjes, ai vetëm lutej dhe kryente nevojat e tij kryesore biologjike. Kaq. Imagjinoni, dhe nuk e ka parë parajsën, vetëm një vizion intelektual, që i afrohet nga larg Parajsës!

Kështu pra, edhe unë bëj mirë të them se si është Parajsa: MË MIRË TË PRESIM QË TË SHKOJMË E TA SHOHIM, SEPSE GJITHÇKA QË MUND TË THEM, DO TË ISHTE KASHTË NË KRAHASIM ME ATË QË ËSHTË NË TË VËRTETË!

6. A MUND TA SHIKOJMË PARAJSËN NË KËTË JETË?

Edhe pse folëm për disa (por ka shumë të tjerë) shenjtër të cilët kanë patur vizione të Parajsës ose të Zotit/të Trinisë së Shenjtë (thamë që vizioni intelektual është ai më i larti në këtë jetë dhe ai vizion që i afrohet më shumë Parajsës “së vërtetë”), prapë se prapë është e pamundur që ta shikojmë Parajsën në këtë botë. Për të parë (dhe shijuar) Parajsën e botës së përtejme duhet që të... vdesim! Dmth, **duhet që shpirti të shkëputet nga trupi ynë (kjo është vdekja) dhe të “pajiset” me diçka që teologët e quajnë “*lumen gloriae*” që do të thotë “drita e lavdisë”**. Ça është drita e lavdisë? **Drita e lavdisë është një dritë e veçantë që Zoti ja jep shpirtit i cili është në gjendje hiri** (me veshjen e pastër si bora dhe me palmën e martirizimit në dorë, e kuptuam se çfarë do të thonë) **për ta bërë të mundur që shpirti të mund të shohë dhe kështu të shijojë atë që quhet *visione beatifica*, pra shikimin e lumë**, do të thonim që ta bëjë të aftë shpirtin të shikojë Zotin në fytyrë. **Kurse në këtë jetë**, nuk mund ta shikojmë Zotin në këtë mënyrë, pra në fytyrë, sepse sytë tanë materialë, sytë e trupit, nuk janë të “gatuar” që ta shikojnë Zotin në mënyrë të tillë, por **ne mund ta njohim Zotin vetëm nëpërmjet asaj që quhet “*lumen fidei*” pra drita e fesë**. Siç e dimë, feja (që është ajo që kanë ose duhet të kenë besimtarët në Krishtin dhe jo vetëm feja katolike si sërë normash etj) është një nga virtytet teologale, që së bashku me shpresën e dashurinë, na bën që të besojmë, të shpresojmë me një shpresë të sigurtë (dhe jo si thonë disa, hajt mo do të ketë Zot po ku mund ta dimë a ka a jo, shpresojmë të ketë Zot e parajsë) dhe të dëshirojmë (të duam) me gjithë

zemrën këtë të mirë që na është premtuar nga vetë Zoti, dmth Parajsën, dmth vizionin e lumë, dmth të shikuarit e Zotit sy më sy.

7. A MUND TË KTHEHEMI MBRAPSHT NGA PARAJSA? A MBARON PARAJSA?

E para, si të shkojmë në Parajsë, nuk do të na bjerë ndërmend të kthehemi në këtë botë, as sikur të kemi lënë të gjithë njerëzit tonë të dashur këtu, qoftë edhe fëmijët apo burrin apo vëlla a motër, sepse Parajsa është realizimi i plotë i çdo krijese dhe plotësimi i çdo nevoje dhe i çdo dëshire të zemrës sonë. Por, edhe sikur të donim, **nuk mund as të kthehemi mbrapsht e as të mbarojë kurrë Parajsa sepse Parajsa është Zoti (marrëdhënia intime me të) dhe Zoti është i pambaruar, pra s'ka as fillim, as fund, e kështu edhe të qenit e të shijuarit tonë, të kënaqurit, të gëzuarit tonë në Parajsë nuk do të ketë kurrë fund!** Nqs futemi në Parajsë, aty mbetemi përgjithmonë dhe do jemi përgjithmonë të lumtur së bashku me të gjithë ata që gjenden aty. Vlen edhe këtu ajo që kemi thënë për ferrin, që futemi në amshim, pra jemi jashtë kohës, dhe nuk ka një çast tjetër. Është një çast që nuk mbaron kurrë, është amshimi!

8. NË PARAJSË A DO TË VAZHDOJMË TË JEMI NJERËZ APO BËHEMI DIÇKA TJETËR?

Në Parajsë do të vazhdojmë të jemi krijesa njerëzore. **Nuk e humbasin natyrën tonë njerëzore, nuk shndërrohem në engjëj.** Në Parajsë, gjatë gjykimit universal, shpirtit do t'i bashkohet edhe trupi i tij përkatës, por do të jetë **edhe pse i njëjti trup, jo një trup material sikurse ky që kemi ne sot, por një trup shpirtëror, i ashtuquajtur trup I lavdishëm.** Të tillë janë psh. Trupi i Jezu Krishtit pas Ringjalljes së tij dhe i Zojës Mari pas ngjites së saj në qiell. Të tillë do të jenë edhe trupat e secilit prej nesh në Parajsë. Sipas Shën Tomës, trupat e ringjallur do të jenë të gjithë perfekt (psh nqs dikush ka qenë sakat, do të ringjallet me trup me këmbë normale), do të jetë trup i pakorruptueshëm pra nuk do të kemi nevojë as të hamë, as të pimë, as për nevojat e tjera biologjike, përfshi këtu seksualitetin), dhe si trup i moshës 33 vjeçare, që është mosha perfekte sipas atij. Duke qenë në amshim, nuk do të kemi moshë (ndryshe nga tani që jemi në kohë dhe që trupi ynë plaket tek kalon koha, pra çast pas çasti).

9. A DO T'I TAKOJMË DHE A DO T'I NJOHIM TË DASHURIT/AFËRMIT TANË NË PARAJSË?

Nqs (dhe e shpresojmë për të gjithë) ne dhe të dashurit tanë do të gjendemi në Parajsë, patjetër ne do t'i njohim ata dhe do t'i takojmë ata. Parajsa është marrëdhënie dashurie e pafund me Zotin, por edhe me shenjtërit e tij (dmth me secilin njeri që gjendet në Parajsë). Aq më shumë do të jetë marrëdhënie dashurie perfekte dhe e pafund me ata që ne kemi dashur pafundësisht në këtë tokë. **Në Parajsë lidhjet e dashurisë dhe të afërmitetit do të perfeksionohen,** sepse siç thotë Letra e parë e Korintasve, 13: Dashuria nuk shuhet kurrë. Kjo do të thotë që edhe pse në këtë tokë na qëllon që të kemi bezdi apo ndonjë inat edhe me ata që duam, në Parajsë kjo gjë nuk do të ndodhë kurrë. Në Parajsë të gjithë do ta duan njëri tjetrin dhe do të jenë të mahnitur, të dashuruar pas njëri tjetrit, edhe kundrejt atyre që në këtë tokë mund të kenë patur antipati. Nuk ekziston antipatia në Parajsë! Po ashtu, as kujtimi i së kaluarës nuk do të jetë motiv turpi apo frike sepse Mëshira e pafund e Zotit do t'i shndërrojë plotësisht të gjitha këto realitete dhe të gjithë do të jenë "të impenjuar" së bashku vetëm në të falenderuar e të lavdëruar Zotin për mrekullitë që ka bërë me to dhe për fatin e madh që ju ka dhuruar.

10. CILAT JANË TË MIRAT QË DO TË GËZOJMË PARAJSË?

Të mirat që do të gëzojmë në Parajsë do të jenë të pafundme dhe është e pamundur t'i themi (shumë as që I dimë mirë). **Dimë të sigurtë që në Parajsë ka dy lloje lavdish (lavdi është në njëfarë mënyre e mira që gëzohet në Parajsë): lavdia esenciale dhe lavdia aksidentale.**

Lavdia esenciale: e kanë të gjithë ata që gjenden në Parajsë dhe është kryesorja dhe themelorja, që është të shikuarit e Zotit në fytyrë, ose vizioni I lumnuar siç e quajtmë. Kjo është e mira më e madhe dhe kryesore në Parajsë, që në vetvete do të mjaftonte që të na plotësojë e të na realizojë plotësisht, pa mbarim.

Lavdia aksidentale: Në Parajsë do të kemi edhe lavdinë aksidentale, që është ajo lavdi që vjen nga të paturit e të shijuarit e asaj që nuk identifikohet direct me Zotin.

Lavdia aksidentale vjen nga shpërblimi që Zoti do t'i japë secilit për meritat e tij, që janë fituar nëpërmjet sakrificave, lutjeve, vuajtjeve, veprave të mira etj. **Sa më e madhe të jetë caritas (dashuria) që ne kemi patur për Zotin (e për krijesat e tij) në këtë tokë, aq më e madhe do të jetë lavdia jonë aksidentale.** Për këtë psh. i lumi atë Serafin Koda, që për të mos mohuar Krishtin ju shqye laringjeja, meriton dhe ka një aureolë të veçantë, pasi dashuria e tij ka qenë e jashtëzakonshme. Kështu për të gjithë ata si puna e tij. Por, edhe një grua e ve, një plakë disa vjeçare, që ka jetuar e vetmuar në një fshat të humbur të Shqipërisë, pa e njohur askush, por ka ushtruar një dashuri të madhe ndaj Zotit dhe të tjerëve në formën që e ka patur të mundur, edhe ajo do të marrë shpërblimin e saj të veçantë. Kjo vlen për të gjithë ne dhe për çdo sakrificë e mundim tonin, çdo lutje, çdo vepër të mirë, çdo vuajtje. **Çdo gjë, qoftë edhe një gotë ujë që i kemi dhënë njeriut në këtë botë, do të shpërblehet jashtëzakonisht shumë në Parajsë.** Këtë e ka thënë Shën Pali:

“Vuajtjet e kësaj jete nuk kanë krahasim me lavdinë e ardhshme” (Romakëve 8, 18)

Futet në këtë lavdi edhe të paturit e shoqërisë së shenjtërve dhe engjëjve. Së pari, do të kemi shoqërinë e Zojës Mari (ah, lum si ne!!!) dhe kjo shoqëri kaq e bukur dhe kaq e ëmbël do të na e mbushë zemrën pafundësisht me dashuri e lumturi. Do të shikojmë lavdinë e saj tepër të madhe dhe dritën e saj, bukurinë e saj dhe do të mund të rrimë me të siç rri një nënë me fëmijën e vet, të përqaftuar, duke u puthur dhe u përkedhelur me të. Ky nuk është romanticizëm, është realitet. Ka shenjtër që këto gjëra i kanë përjetuar që në këtë jetë, përmendim këtu të lumin Alano i Rupes. Por, do të kemi edhe shoqërinë e çdo shenjtë e çdo engjëlli, përfshi këtu engjëllin tonë mbrojtës. Do të mund ta shikojmë në sy, të flasim me të rreth gjitha peripevice e aventurave që kemi kaluar me të në këtë tokë e do ta kuptojmë sa shumë na ka ndihmuar në këtë jetë. Do të mund të gëzojmë shoqërinë e ndonjë shenjtë të cilit i jemi devot, si psh. Shenjti Shna Ndue, Shën Gjergji, Shën Domeniku, Padre Pio, Nënë Tereza etj. Me të gjithë do të mund të flasim e të rrimë me ta sikur rrimë me shokët tanë të ngushtë! Me to dhe me të gjithë të tjerët, do të jemi në një bashkim perfekt, dhe psh. nqs Shenjti Shna Ndue gëzohet sepse për ndërmjetësinë e tij i plotësohen lutjet njeriut në tokë, të gjithë do të brohorasim e të ulërasim si të çmendur nga gëzimi së bashku me të, si ta kishim bërë ne. Sepse në Parajsë nuk ka as zili, as mëri, as xheloz, vetëm gëzim për tjetrin e me tjetrin.

Në Parajsë do të na plotësohet çdo dëshirë, çdo qejf. Nqs kemi qejf të jemi të nderuar, atje do të jemi të nderuar si princër e mbretër, më shumë se sa president i SHBA. Nqs kemi qejf të dimë shumë

gjëra, lexojmë shumë libra, shikojmë shumë dokumentarë mbi kafshët, bimët, natyrën, paesazhet, gjeografinë, psikologjinë, gjithçka, gjithçka do të dimë në Parajsë.

Në Parajsë nuk do të ketë më as trishtim, as lotë, as vuatje, as dhimbje, as frikë, as pasiguri për jetën. Në këtë botë jemi plot me ndjenja të tilla, andej nuk do të dimë fare, kurrë më, se çfarë janë lotët dhe dhimbja. Asgjë nuk do të krijojë më trishtim. Pra, këto lloj ndjenjash në Parajsë do të zhduken një herë e përgjithmonë.

Po ashtu, në Parajsë do të na plotësohen edhe ato dëshira e qejfe të vogla, si psh nqs dikujt i pëlqejnë kuajt dhe kurrë s'ka mundur të ketë apo të kalërojë një kalë, në Parajsë do të mund ta bëjë. Kemi patur dëshirë të kemi një shtëpi në breg të detit, pa problem Zoti do të na e sigurojë. Gjithçka! Po ashtu, edhe shumë qejfe e dëshira të tjera. Kështu që të mos shqetësohemi për asgjë nqs në këtë jetë nuk na janë plotësuar ato dëshira, ato qejfe që gjithnjë kemi patur: gjithçka do të na realizohet në Parajsë.

11. SI MUND TË JEMI TË LUMTUR NË PARAJSË KUR NJË I DASHUR I YNI ËSHTË NË FERR?

Besoj se përgjigja e pyetjes së mësipërme na bën të kuptojmë pak a shumë përgjigjen e kësaj pyetjeje. Duke qenë se lavdia esenciale, lumturia e Parajsës është esencialisht marrëdhënia e dashurisë dhe intimitetit, miqësisë me Zotin, dhe kjo në vetvete është e mjaftueshme për lumturinë tonë të amshuar, atëhere ne mund të jemi të lumtur edhe pa ndonjë krijesë afër nesh, edhe vetëm me Zotin, qoftë kjo krijesë edhe fëmija ynë apo nëna e babai ynë. Është shumë e vështirë për ne për ta kuptuar në këtë jetë, por kështu është.

Po ashtu, kur të jemi në Parajsë, do të shikojmë gjithçka çka Zoti ka bërë për ta shpëtuar atë të dashur apo të afërm tonin, që siç thamë kur folëm për ferrin, vetëm për fajin dhe vullnetin e vet, lirinë e vet të keqpërdorur shkon në ferr, sepse Zoti bën të pamundurën për ta shpëtuar. Pra, do ta kuptojmë thellësisht që në fakt ai njeri, edhe pse e kemi patur të afërm në këtë jetë, nuk ka asgjë më në bashkim me ne (fatkeqësisht, realitet shumë i trishtë) sepse ka vetë-refuzuar gjithçka ne duam, që është Zoti dhe Parajsa dhe gjithçka që ne thamë mbi Parajsën. Pra, midis nesh dhe atyre, e trishtë por e vërtetë, tashmë ka një humnerë të thellë që na ndan përjetësisht, jo për vullnetin e Zotit, e as për tonin, por për vullnetin e atij të afërmi a të dashuri që ka vendosur të shkojë vetë në ferr. Por, dhe këtu e mbyllim sepse përndryshe do të mund të flisnim orë të tëra mbi Parajsën, duhet të kemi parasysh që në Parajsë nuk shkohet vetëm. **Dmth, ne nuk shpëtohemi vetëm, por shpëtohemi së bashku, dhe motoja jonë që sot e tutje duhet të jetë “nuk dua të shkoj në Parajsë pa ty”.** Atëhere, nqs ne do të gjendemi një ditë në Parajsë, dhe e uroj për të gjithë ne, nuk është vetëm sepse kemi qenë të mirë e të dashur, por e thamë, është sepse e kemi dashur Zotin deri në ekstrem, në maksimumin tonë. Është gjë e sigurtë që kur e duam Zotin me gjithë zemër, nuk kemi si të mos i duam krijesat e tij me gjithë zemër e nuk kemi si të mos bëjmë vullnetin e Zotit, i cili është që çdo krijesë të shpëtojë, duke filluar nga të dashurit e të afërmit tanë.

Atëherë pashë një qiell të ri e një tokë të re, sepse qielli i parë dhe toka e parë u zhdukën, as deti nuk është më. Pashë edhe qytetin e shenjtë - Jerusalemin e ri: zbriste nga qielli, prej Hyjit, i stolisur porsia e përgatitur për fatin e vet. Atëherë dëgjova një zë të fortë që vinte nga fronti »Ja Tenda e Hyjit me njerëz! Hyji do të banojë me njerëz! Ata do të jenë populli i tij, kurse Ati, vetë Hyji, do të jetë me ta [Hyji i tyre]«.

Ai do të fshijë çdo lot nga sytë e tyre. As vdekja më s'do të jetë, as vaj, as ofshamë, as dhimbje më s'do të ketë, sepse bota e mëparshme mori fund. Atëherë Ai që rri mbi fron tha: »Ja, unë i bëj të reja të gjitha gjërat! «Dhe shtoi: »Shkruaj! Këto fjalë janë të besueshme dhe të vërteta!« Pastaj më tha: »U bënë! Unë jam Alfa dhe Omega! Fillimi dhe Mbarimi! Atij që ka etje unë do t'i jap falas nga burimi i jetës. (Zbulesa 21, 1-6)

